

v evropské politice (6. 3. – 12. 3. 2017)

Událost týdne:

6. března zrušil německý Hamburk vystoupení tureckého ministra zahraničí Mevlüta Çavuşoglu kvůli údajně slabé protipožární ochraně budovy, v níž měl ministr vystoupit. Jednalo se již o třetí podobný případ, kdy německé město zrušilo vystoupení některého z tureckých politiků, jenž chtěl v Německu získat přízeň tamních tureckých občanů pro podporu kontroverzních změn turecké ústavy vedoucích k posílení postavení prezidenta. O změnách se bude rozhodovat v dubnovém referendu. Koncem týdne znemožnilo také Nizozemsko Çavuşogluovi, aby se v Rotterdamu setkal s místními Turky, když nepovolilo přistání jeho letadla. Následně Nizozemsko vykázalo i tureckou ministryni pro záležitosti rodiny Fatmu Betül Sayan Kayaovou jako nežádoucí osobu, což vedlo k vyostření napětí mezi oběma zeměmi. Před tureckým konzulátem v Rotterdamu došlo v reakci na situaci k potyčce odpůrců postupu nizozemských úřadů s policií. Turecký prezident Erdogan přirovnal počínání Německa i Nizozemska k postupu nacistů a varoval před odvetou. Turecko požaduje nizozemskou omluvu.

6. března se začal Mezinárodní soudní dvůr v Haagu zabývat žalobou Ukrajiny proti Rusku, podle níž Rusko zásobuje povstalce na východě země zbraněmi, municí i financemi a diskriminuje neruské obyvatelstvo na anektovaném poloostrově Krym. Tím podle Ukrajiny napomáhá financování terorismu a dopouští se rasové diskriminace. Podle Ruska jsou obvinění nepodložená a nespádají pod jurisdikci soudu.

6. března se shodli nejvyšší představitelé Německa, Francie, Španělska a Itálie, že podporují tzv. vícerychlostní EU, v jejímž rámci by některé unijní státy navázaly intenzivnější spolupráci v určitých oblastech rychleji než ostatní. Koncept vícerychlostní EU odmítlo o několik dní později během summitu EU v Bruselu zejména Polsko a Maďarsko, které se obávají, že by koncepce narušila jednotu EU a že by se staly zeměmi druhé kategorie.

7. března informovala agentura ČTK, že popularita nizozemské pravicově populistické Strany pro svobodu (PVV) těsně před parlamentními volbami klesá. Poslední průzkumy ukazují, že PVV by sice ve volbách zvítězila a ve 150členném parlamentu by obsadila 25 křesel, konzervativní Lidová strana pro svobodu a demokracii by však následovala v těsném závěsu s 24 mandáty. Podle odborníků stojí za poklesem popularity strany kontroverzní činnost nového amerického prezidenta Donalda Trumpa i slabý výkon předsedy PVV Geerta Wilderse v kampani.

9. března byl na summitu EU v Bruselu znovuzvolen předsedou Evropské rady Polák Donald Tusk, a to i přes odpor Polska, které jako jediné hlasovalo proti Tuskovi a jež jako svého kandidáta navrhlo europoslance Jacka Saryusze-Wolského. Tusk tak ve funkci zůstane až do konce listopadu 2019. Polská premiérka Beata Szydlová odmítla následně schválit závěrečný dokument summitu, týkající se mimo jiné migrace či ekonomického směřování EU.

10. března se v Moskvě sešel turecký prezident Recep Tayyip Erdogan se svým ruským protějškem Vladimírem Putinem kvůli další spolupráci při řešení krize v Sýrii. Erdogan uvedl, že chce obnovit hospodářskou spolupráci obou zemí včetně výstavby plynovodu TurkStream či jaderné elektrárny v Akkuyu. Komentátoři schůzku hodnotí jako další krok na cestě k normalizaci vzájemných vztahů po roztržce z roku 2015, kdy Turecko sestřelilo ruský bojový letoun na turecko-syrských hranicích.

12. března oznámila německá policie, že ukončila operaci v Offenburgu v jihozápadní části země, již zahájila předchozí noc v reakci na informace o hrozícím útoku na některý z tamních nočních klubů. Zadržela dvacetiletého podezřelého. Předcházející den uzavřela německá policie na základě varování zpravodajských služeb i obchodní centrum v Essenu, jež mělo být údajně zasaženo teroristickým útokem. Podle agentury DPA měli útočit islámští radikálové.

Telegraficky

- 7. března schválila polská vláda návrh zákona, který posiluje roli parlamentu při jmenování soudců. Polský ombudsman i soudcovská rada se obávají, že opatření naruší rovnováhu dělby moci mezi moc zákonodárnou, výkonnou a soudní.

© CEVRO, z. s. 2017

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Natálie Maráková

